ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

**VAIDEOTSUS**
**avaliku teabe asjas nr 2.1-3/25/1569-3356-5**

| | |
|---|---|
| **Otsuse tegija** | Andmekaitse Inspektsiooni jurist Karin Uuselu |
| **Otsuse tegemise aeg ja koht** | 25.11.2025 Tallinnas |
| **Vaide esitamise aeg** | 15.10.2025 |
| **Teabevaldaja** | Tallinna Kunstikool<br>aadress: Kevade tn 4, 10137 Tallinn<br>e-posti aadress: info@tallinnakunstikool.ee |
| **Vaide esitaja** | Eraisik<br>e-posti aadress: xxxxxxxxxx@xxxxxxx.xxx |

**RESOLUTSIOON**

**Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse § 85 punkti 4 alusel**

**otsustab Andmekaitse Inspektsioon:**

1) **jätta vaie rahuldamata, sest Tallinna Kunstikool ei saa teabenõude korras väljastada dokumenti, mida kooli kinnitusel nende valduses ei ole;**
2) **teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

**VAIDLUSTAMISVIIDE:**

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 lg 2). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

**FAKTILISED ASJAOLUD:**

1. Vaide esitaja edastas Tallinna Kunstikoolile (Kool) 07.10.2025 teabenõude, milles palus väljastada dokumendiregistris 17.06.2025 väljasaadetud kirjana registreeritud dokumendi numbriga 3-4/24-1.
2. Kool märkis teabenõude 09.10.2025 vastuses, et küsitud kirja dokumendiregistris ei eksisteeri, seega ei ole võimalik seda edastada.
3. Kuna vaide esitaja ei olnud rahul sellega, et talle soovitud dokumenti ei väljastatud, siis esitas ta 15.10.2025 Andmekaitse Inspektsioonile (AKI) sellekohase vaide, mille AKI menetlusse võttis.

## VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide esitaja nõue:
Vaide esitaja palub, et AKI tuvastaks dokumendi nr 3-4/24-1 hävitamise asjaolud, taastaks hävitatud dokumendi ning saadaks vaide esitajale. Lisaks soovib, et AKI edastaks talle kõnealuse dokumendi registritoimingu logifailid.

Vaide põhjendused:
Vaide esitaja selgitab, et dokumendiregistris on teabenõudega soovitud kirja lisainfos märgitud eraisiku ees- ja perekonnanime esitähed, mis viitavad vaide esitajale. Kuna kirja ei ole vaide esitajale saadetud ning Kooli selgituste kohaselt ei ole vastavat kirja koostatud, siis on vaide esitajal kahtlus, et Kooli vastus ei ole tõene.

Vaide esitaja juhib vaides tähelepanu sellele, et Tallinna linna dokumendiregistris Postipoiss, kuhu registreeritakse ka Kooli kui allasutuse dokumendid, ei luba teha registrikannet kui dokumenti ei ole koostatud. Vaide esitaja on kindel, et puuduolev dokument aitab selgitada tema ja õppeasutuse vahelise vaidluse asjaolusid.

## TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Kool märkis teabenõude vastuses vaide esitajale, et dokumendiregistris eksisteerib üksnes kirja pealkiri ja registri poolt automaatselt loodud registreerimisnumber. Kuna küsitud kirja dokumendiregistris ei eksisteeri, siis ei ole võimalik seda vaide esitajale ka väljastada.

Vastuses AKI järelepärimisele kinnitas Kool, et kõnealuse kirja adressaadi all oli silmas peetud vaide esitajat. Lisaks selgitati, et kuigi nimetatud kanne on dokumendiregistris olemas, siis vastavasisuline dokument õppeasutusel puudub ning sellest tulenevalt ei saanud Kool teabenõudes küsitud dokumenti edastada.

Kool selgitas täiendavalt, et *kõnealune registri kanne tekkis eesmärgiga broneerida dokumendi number. Seoses registri numbri broneerimisega genereeris programm ühtlasi sinna juurde vastava numbriga rtf-formaadis dokumendi. Fail kustutati kuna puudus sisu (sinna polnud asutuse poolt sisu loodud). Postipoiss ei võimalda registrikandeid kustutada kuna dokumentide numeratsioon ei vastaks järjestikuse loogikale. Kõnealune kanne loodi 17.06.2025 kell 15.56 . 18.06.2025 kell 16.26 kustutati selle kande juures olev tühi rtf. dokument.*

## ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

### Vaide ese ja juurdepääs avalikule teabele

1. AKI-le 15.10.2025 esitatud vaide kohaselt ei saanud vaide esitaja Koolilt teabenõudega küsitud dokumenti. Seega on vaide esemeks teabenõude nõuetekohane täitmata jätmine.

2. Vastavalt AvTS § 45 lg 1 punktile 1 on AKI pädevuses järelevalve teabenõuete täitmise ja teabe avalikustamise üle.

3. Vaidlus puudub selles, et Tallinna Kunstikool kui kohaliku omavalitsuse hallatav asutus on teabevaldaja AvTS § 5 lg 1 punkti 1 mõistes ning selles, et teabenõudega küsitud teabe puhul on tegemist avaliku teabega AvTS § 3 lõike 1 mõttes.

4. AvTS § 9 lõike 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud võimaldama tema valduses olevale teabele juurdepääsu seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 punkti 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele on teabenõudjal juurdepääsuõigus ning tagama kinnipidamise juurdepääsupiirangutest (AvTS § 9 lg 1 p 7).

5. Teabele juurdepääsu saab tagada kas teabe avalikustamisega (nõuded on sätestatud AvTS 4. peatükis) või teabenõude täitmisega (nõuded on sätestatud AvTS 3. peatükis).

**Teabenõude täitmine**

6. Isiku õigus teabenõuet esitada tuleneb AvTS §-ist 6, mille kohaselt on teabenõue teabenõudja poolt samas seaduses sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks. Teabenõudja on iga isik, kes esitab teabevaldajale nõude AvTS-is sätestatud korras (AvTS § 7).

7. Teabevaldaja peab teabenõude täitma viie tööpäeva jooksul (AvTS § 18 lg 1) kas väljastades küsitud dokumendid juurdepääsupiiranguteta osas (AvTS § 17 ja § 38 lg 2) või keeldudes teabenõude täitmisest mõnel AvTS §-s 23 nimetatud alusel. Keeldumist tuleb ka põhjendada.

8. Vaide esitaja soovis teabenõudes Kooli poolt dokumendiregistris väljasaadetud kirjana registreeritud dokumendi väljastamist. Õppeasutus küsitud dokumenti ei edastanud, sest asutuse selgituste kohaselt seda dokumendiregistris ei eksisteeri. Vastuses AKI järelepärimisele märkis Kool, et nimetatud kanne on registris tõesti olemas, kuid vastavat dokumenti asutusel ei ole. Lisaks selgitati, et kõnealune registri kanne tekkis eesmärgiga broneerida koostatavale dokumendile number. Koos registrinumbri broneerimisega genereeris programm sinna juurde rtf-formaadis tühja dokumendi. Kuna väljasaadetavat dokumenti ennast ei koostatud, siis kustutati registreerimise päevale järgneval päeval ka fail. Seega, kuna Kooli kinnitusel nende valduses teabenõudes küsitud kirja ei ole, siis ei saanud õppeasutus seda ka teabenõude korras väljastada.

9. Kooli selgitustest lähtuvalt mõistab AKI olukorda selliselt, et õppeasutus keeldus teabenõudega küsitud dokumendi väljastamisest AvTS § 23 lg 1 punkt 2 alusel, sest asutus ei valda taotletavat teavet. Teabenõude vastuses vaide esitajale on küll märgitud, et kuna asutusel ei ole soovitud kirja, siis ei saa seda ka väljastada, kuid ei ole selgitatud, miks asutusel puudub dokument, mis on dokumendiregistris registreeritud.

10. Kirja küsis isik, keda see puudutab, seda kinnitas Kool vaidemenetluse raames ka AKI-le. Seega oleks õppeasutus seda enam pidanud teabenõude vastuses vaide esitajale ka selgitama, kuidas on tekkinud olukord, mil registris registreeritud dokumenti tegelikkuses ei eksisteeri. Selle on Kool jätnud praegusel juhul tegemata.

11. AKI mõistab Kooli selgituste põhjal olukord selliselt, et vaide esitajat puudutav kiri planeeriti koostada, mistõttu see registreeriti dokumendiregistris. Seoses sellega andis register väljasaadetavale kirjale numbri ning genereeris automaatselt ka rtf-formaadis tühja dokumendi. Kuna mingil põhjusel jäi õppeasutusel dokument siiski koostamata, siis asutus kustutas kande juures oleva tühja dokumendi, kuid sellekohane registrikanne jäi alles ning kuvatakse dokumendiregistris.

12. Vaide esitaja on seisukohal, et dokumendihaldussüsteem Postipoiss ei lase registrikannet teha enne, kui dokumenti ei ole koostatud. AKI küsis telefonikõnes selgitusi Tallinna linnavalituselt, kellele register kuulub, ning sai kinnituse, et uue dokumendi registreerimisel loob süsteem automaatselt sinna juurde kuuluva nö tühja dokumendi. Tuginedes eelnevale selgitusele ja Kooli kinnitusele dokumendi puudumise kohta, mille osas ei ole AKI-l alust kahelda, siis on AKI seisukohal, et teabenõudes soovitud dokumenti Koolil ei ole.

13. Kooli selgituste kohaselt ei võimalda dokumendihaldussüsteem registrikandeid kustutada, sest dokumentide numeratsioon ei jookseks siis enam järjest. AKI mõistab olukorda selliselt, et registreeritud dokumendi juurde loodud tühja dokumendi kustutamisel jääb

dokumendiregistrisse kanne koos registreerimisnumbriga alles. Kui registreeritud dokument hävitada, siis kaob koos tühja dokumendiga registrist ära ka vastav kanne ning registreerimisnumber. Seega registrit vaadates ei jookse sarja numeratsioon enam järjest.

14. Selgitame, et kuigi AvTS-i põhimõtetega ei ole kooskõlas olukord, mil dokumendiregistris on registreeritud dokument, mida tegelikkuses ei eksisteeri, siis sellised olukorrad ei ole reaalses elus välistatud. Lisaks tekitab see teabenõudjas segadust nagu praegusel juhul. Samas ka juba registreeritud dokumendi hävitamisel tekivad nö lüngad sarja numeratsioonis, mis samuti tekitab küsimusi, miks mingi dokument on puudu.

15. Kuigi praegusel juhul ei saa Kool teabenõude korras väljastada soovitud dokumenti selle puudumise tõttu, siis juhib AKI tähelepanu järgnevale. Kool peab paremini läbi mõtlema dokumendiregistris registreeritavate dokumentide koostamisega seonduva, et välistada tulevikus sellise olukorra tekkimist, mil registris ei oleks nö registreeritud olematuid dokumente.

**Kokkuvõte**

16. Vaide esitaja soovib, et AKI taastaks hävitatud dokumendi. Selgitame, et AvTS ei näe ette hävitatud või kustutatud dokumendi taastamist, seega ei saa seda vaidemenetluses nõuda. Küll aga saab AKI põhjendatud juhtudel teha teabevaldajale ettekirjutuse teabenõudega küsitud dokumendi väljastamiseks. Kuna Kool on järelevalvemenetluse kestel AKI-le kinnitanud, et teabenõudega küsitud dokumenti dokumendiregistris olemas ei ole, siis puudub AKI-l alus Koolile ettekirjutuse tegemiseks teabenõudega küsitud dokumendi edastamiseks. Seega jääb vaie 07.10.2025 esitatud teabenõudes soovitud kirja nr 3-4/24-1 väljastamise nõudes rahuldamata.

17. HMS § 5 lõike 2 kohaselt viiakse haldusmenetlus läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult kiirelt ja lihtsalt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele. Tulenevalt eelnevalt märgitud menetluspõhimõtetest ning sellest, et vaide esitaja saab käesolevast vaideotsusest, sh Kooli selgituste osast, teada, miks õppeasutusel soovitud kirja ei ole, siis ei tee AKI teabevaldajale ettekirjutust täiendavalt nõuetekohaselt keelduda teabenõude täitmisest ehk põhjendada soovitud kirja puudumise asjaolusid.

18. Lisaks soovis vaide esitaja, et AKI edastaks talle teabenõudes küsitud dokumendi registritoimingu logifailid. Kuna AKI-le edastatud dokumentidest ei nähtunud, et vaide esitaja oleks ise enne vaide esitamist Koolilt kõnealuse dokumendi logifaile küsinud, siis selgitas AKI vaide esitajale 27.10.2025 kirjas nr 2.1-3/25/1569-3356-3 järgnevat. AKI ei saa olla soovide vahendaja ehk vaidemenetluse raames ei saa teabevaldajalt rohkem nõuda ega teha ettekirjutust sellise teabe väljastamiseks, mida teabenõudes teabevaldajalt ei ole küsitud. Seega tuleb isikul esmalt ise pöörduda teabevaldaja poole logifailide küsimiseks. Kui pöördumisele ei vastata või logifaile ei väljastata, siis on võimlik uuesti AKI poole pöörduda. Lisaks palus AKI juhul, kui vaide esitaja on juba Kooli poole logifailide küsimiseks pöördunud, edastada sellekohane pöördumine ja Kooli vastus. Vaide esitaja ei ole menetluse vältel AKI-le logifaile puudutavat teavet edastanud, seega ei käsitleta käesolevas vaideotsuses täiendavalt teabenõudega küsitud dokumendi logifailidega seonduvat.

(allkirjastatud digitaalselt)

Karin Uuselu
jurist
peadirektori volitusel